

2012. november

BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

9. ÉVF. 10. SZÁM(97)

ISSN: 2217-3706

ára: 50 din

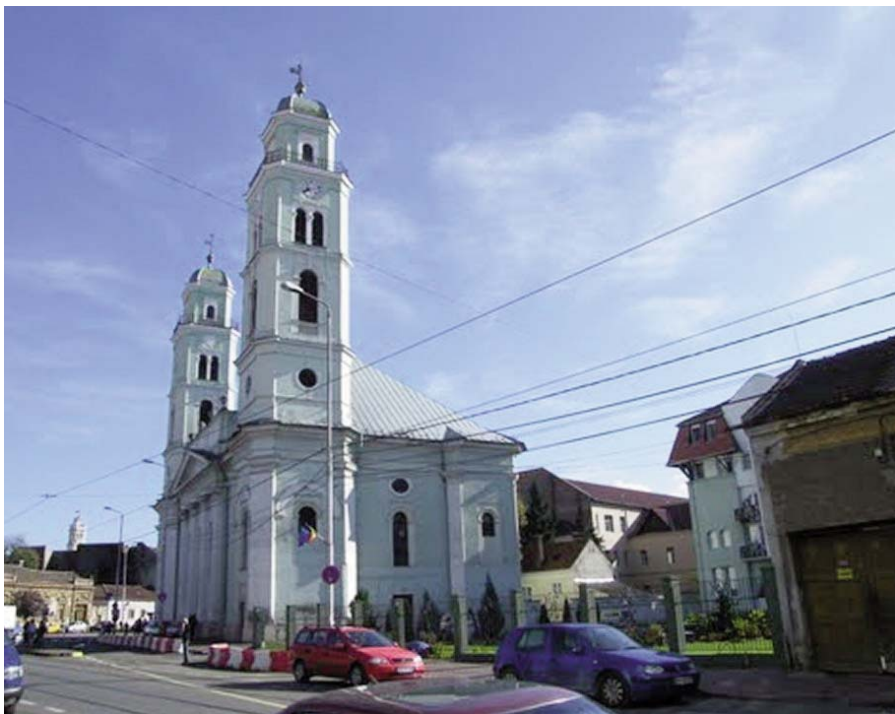
Fecske

Nagyvárad

Nem tudom érdekel-e valakit a bácsfeketehegyi Fecske olvasói közül, de azért elmondom, hogy az advent előtti utolsó vasárnap Nagyváradon jártam. Számomra azért hírértékű ez a bejelentés, mivel első ízben történt meg velem, hogy Romániába utaztam. Nem is igen mertem eddig szólni erről a gyenge pontomról, hiszen oly sokaktól hallottam olyan kijelentést, hogy aki nem járt még Romániában, az nem is tudja igazán mit jelent magyarnak lenni. Valójában nem Nagyváradhoz, ehhez a Magyarország határához igen közeli nagyvároshoz kötődik ez a megállapítás, hanem inkább a több száz kilométerrel keletebbre fekvő Erdélyországhoz, de ez most az én esetemben lényegtelen.

Megtört a jég. **Tőkés László** püspök úr, Európai parlamenti képviselő meghívására, a VMSZ ügyvezető alelnökeként részt vehettem a Délvidéki Szolidaritás Napja elnevezésű rendezvényen.

Nagy megtiszteltetésként éltem meg ezt az alkalmat, hiszen a Nagyvárad-újvárosi kéttornyú hívekkel megtelt református templomban a püspök úr hirdette az ígét, és mások mellett nekem is megadatott a lehetőség, hogy szóljak a jelenlevőkhöz arról, hogy miként éljük meg mindennapjainkat a déli végeken. A felszólalást köszönettel és az itthon maradtak üdvözetének tolmácsolásával kezdtem, majd pedig mindennapjainkról beszéltem.

Kellő alázattal szóltam arról, hogy nem könnyű az életünk de bizakodunk, és próbálunk tenni is megmaradásunk érdekében. Elmondtam, hogy Szerbiában, a Kárpát medencében elsőként, és még mindig egyedülként sikerült törvénybe iktatni és működtetni a nemzeti autonómia megvalósulásának egyes elemeit. A VMSZ történelmi egyházainkkal, civil szervezeteink, és értelmiségünk döntő többségével közösen létrehozta a Magyar

összefogás listát amely háromnegyedes jelenlétet szerzett a Magyar Nemzeti Tanácsba. Működőképes az országos kisebbségi önkormányzatunk az MNT hiszen számos ösztöndíjat biztosít

újra többször keresztelünk mint temetünk.

Ilyen dolgokról beszéltem én a Nagyvárad-újvárosi kéttornyú hívekkel megtelt református templomban. Meghívtam Tőkés püspök urat, hogy látogasson el újra hozzánk. Ismerjen meg jobban bennünket, vigye el a jó hírünket Európába, számoljon be örömeinkről és gondjainkról mindazoknak, akik támogathatják megmaradásunkat őseink örökségében.

Hajnalban indultam Nagyváradra, emlékezetes élménnyel gazdagodva kora éjszaka érkeztem vissza szülőfalumba. Sok fele jártam az életemben, és most már elmondhatom, hogy a román határt is átléptem, de Bácsfeketehegyet nem adnám semmiért sem. Itt érzem otthon magamat, és bízom abban, hogy mindannyiunk teremtmője megadja nekem is az itthon maradás lehetőségét az idők végezetéig.

Pál Károly

egyetemistáinknak, segítséget nyújt magyar óvodásainknak és iskolásainknak. Magyar közintézményeket alapít és működtet, stratégiát fogalmaz meg kisebbségi létünk könnyebb elviseléséhez.

Elmondtam azt is, hogy fogyatkozó, elszegényedett de lélekben életrevaló magyar közösségként létezünk a déli végeken. Átvészeltük a kilenc évtizedes leszakítás traumáját, az értelmetlen háborúkat, és bizakodóan cipeljük a ránk szabott terhet, mindennapi keresztjeinket. Nem könnyű az életünk de úgy gondolom, hogy lelkünk mélyén bizakodóak vagyunk. Hiszünk abban, hogy eljön az idő amikor lesz értelme a becsületes munkának, az itthon maradásnak, a visszaköltözésnek.

Gyermekvállaló fiatalok nélkül nincs jövőnk, nincs értelme az életünknek. Elmondtam, bízom abban, hogy eljön az idő amikor

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

A napköziben, amely az Izida Szervezet keretein belül működik Bácsfeketehegyen, a munka igen összetett. Fontos és nehéz feladat, hogy az épületünkön belül megteremtjük az optimális feltételeket ahhoz, hogy a képességeinek megfelelően felkészüljenek a gyerekek a másnapi tanítási órákra az iskolában. Olyan szabadidős programokat szervezzünk, amelyek biztosítják a fejlődést, felkészítsük a gyerekeket koruknak megfelelő szinten a társadalmi életre, a társas tevékenységekre, szabályok gyakorlására, a társas kapcsolatokra, társas magatartásfej-

feladat a rendrakás a teremben és hazaindulás.

Higgyék el a kedves olvasóink igen összetett feladat e program szerint nap, mint nap 30-35 főről gondoskodni, a biztonságukat megteremteni és mégis örömről leljük az itt dolgozók-önkéntesek minden itt eltöltött percében. Nagyon sok szeretet, ragaszkodás a fizetsége egy-egy együtt eltöltött órának, napnak.

A gyönyörű tárgyak, amelyek az Izidában készülnek a gyerekek, fiatalok ügyességéről és a gondolatainak a sok-

lesztésére. Fontos még az igény szerinti étkezés megszervezése is, a helyes étkezési szokások és étkezési kultúra kialakítása minden tagunknál.

A szigorú tanulás után fontos szerepet kapnak a kötetlen szabadjáték, szabadidős foglalkozás az udvaron (rossz idő esetén a teremben). Igyekszünk minden tagunknak programokat biztosítani 9 -15 óráig vagy 14- 17.30 óráig és a tanulás befejezése után (ez korosztályonként változó idő)

színűségéről tanúskodnak. Nem véletlen tehát, hogy a kirakodóvásárokon sok csodálójuk van a gyerekek munkáinak. Így volt ez Szabadkán is október 13-án a falusi, vidéki nők kreatív alkotásainak kiállításán, amely egyben a Falusi-vidéki nők Nemzetközi Napja is volt, majd október 31-én, Bácsfeketehegyen a reformáció 495. évfordulójára megszervezett ünnepi istentisztelet után, amely a felújított Evangélikus templomban volt megtartva. A gyülekezet

megtekintette az Izidában kiállított kézműves alkotásokat. Különböző anyagból készített ékszerek, vászon és gyapjú szőtesek, párnák, táskák, és sok szemet gyönyörködtető alkotásokat lehetett találni munkáink között.

Nagy örömünkre, a Vajdasági Magyar Versmondó Egyesülettel és a Feketics Művelődési Egyesülettel karöltve megtartottuk a VII. Záporka, vers- és prózamondó találkozót. 136 versmondó, felkészítő tanár és kísérő vet részt a találkozón. Az Izidának nyolc nagyon ügyes szavalója van, aki nagyon szép eredményt ért el. A találkozón a Zabhegyezők a gálaműsoron pedig Micsik Béla szórakoztatta az összegyűlteket. Minden szavaló kis ajándékkal tért haza, mivel mindenki győztes lett, azonban a jók között is vannak legjobbak. A rendezvényünk három fontos szereplője a három zsűritagunk volt, akik a jók közül kiválasztották a legjobbakat: Ricz Judit gyógy-pedagógus, logopédus, Jelacsik Sutus Ágota gyógy-pedagógus, logopédus és Barta Júlia Magyar Életfa díjas

nyugalmazott óvónő. Íme a díjazottak névsora, külön a Szívárvány – tanulásban akadályozott gyerekek és fiatalok kategóriában és a Napraforgó – értelmileg akadályozott gyerekek és fiatalok kategóriában.

Kiscsoport (6-11 év között): Szívárvány:-1.Lipták Árpád (Szabadka) 2.Velimirov Zoran (Becse) és Lengyel Klaudia (Szabadka) 3.Berta Renáta (Becse) és Molnár Gábor István (Topolya). A Napraforgó kategóriában -1. Lakatos Katica (Kishegyes).

Középsőcsoport: Szívárványkategória- 1. Lebovity Dragan (Szabadka) 2. Vass Éva (Baja) 3. Krémer János (Baja) és Bánszki Magdolna (Bácsfeketehegy). Napraforgó kategória: 1. Szalma Renáta (Szabadka) Nagycsoport: Szívárványkategória: 1. Rostás Tamás (Baja) 2. Gyatkó Árpád (Szabadka) és Vásár Róbert (Törökkanizsa) 3. Gyatkó Henriette (Szabadka) és a Napraforgó kategóriában- 1. Ágoston Ferenc (Zenta) 2. Papp Valentina (Bácsfeketehegy) és Nagymélykúti Róbert (Zenta), 3. Szikora Ella (Bácskossurhfalva). Gratulálunk minden szavalónak az elért eredményért és köszönjük a szakembereknek, önkénteseinknek a közreműködést és itt kiemelném Pál Ágnes nevét, aki még a távolból is részt vett a találkozó megszervezésében.

Decemberbe nagy napra készülünk. Igaz, az egész 2012 év jubiláris, kerek tíz év telt el a szervezet bejegyzése óta, mégis vannak olyan napok, amelyről szintén meg kell

emlékeznünk. Az ENSZ december 3-át a FOGYATÉKOS EMBEREK NEMZETKÖZI világnapjává nyilvánította 1992-ben, hogy felhívja a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékosná váltak problémáira. Alkalmi műsorral szeretnénk méltóan megemlékezni erre a napra.

p.j.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- Nyújtózkodunk, ameddig a takarónk ér. Mivel nem áll módunkban az idén (tavaly még igen) aszfaltozni az újonnan kialakult lyukakat településünk utcáin (az elmúlt kemény tél, a -27 fok megtette a magáét), így nem maradt más hátra, mint hogy ideiglenesen betonnal töltsük ki azokat. Nem tartós megoldás, de mégis valamennyire kátyúmentessé tudjuk tenni az utakat, biztonságosabbá járműveink számára. Terveink szerint minden utcát érinteni fognak a munkálatok.

- Mint ahogy a „Fecske” előző számaiban már említettük, tovább folytattuk munkálatainkat a piactéren és körülötte. Fontosnak tartjuk a parkolási lehetőség bővítését, ennek függvényében a Nikola Đurković utca felőli kerítés áthe-

lyezésével sikerült több gépjármű számára megfelelő teret biztosítani, tehermentesíteni ez által is a szombatonkénti közlekedési tumultust. Elválasztottuk az újonnan lekövezett eladási részt az utcai oldaltól, ugyanis véleményünk szerint így bírjuk csak a rendeltetési szerepének fenntartani, mivel többen is motorkerékpárral és autókkel vagánykodtak a „salakpályának” titulált helyen, pedig Bácsfeketehegyen minden szabványnak megfelelő motocross-pálya üzemel- Iván ring- és szerintem az üzemeltetője is nagyon megörülne a tagságnövekedésnek.

- Megkezdődött a Becsei út és a szeméttelép közötti útszakasz lekövezése. A munkálatokat a topolyai „DTD-Krivaja” közcivilizációs vállalat végzi, ha az időjárási viszonyok lehetővé teszik, november 15-re várható az út átadása.

- Folytatjuk a közvilágosítási hálózat bővítését, a felállított karókra folyamatosan szereljük a lámpatesteket, és reméljük, hogy a hónap végén már nem lesz sötét része településünknek, egyidejűleg a kiegészítő izzókat is lecseréljük.

- Október 27-én kispályás labdarúgótornát szerveztünk a sportcsarnokunkban, ahol a Bácsfeketehelyi Helyi közösség két csapata fogadta a Kishegyesi Hk, a Szeghegyi Hk, a Zentagunarasi Hk, a Tordai Hk, valamint a Ruzsai Önkormányzat csapatait. A sportszerű és korrekt mérkőzések egész nap tartottak, az 1. helyezést Ruzsa csapata, 2. helyezést Bácsfeketehely I. számú csapata, a 3. helyezést Bácsfeketehely II. számú csapata nyerték. Gratulálunk.

Juhász Attila

A NYUGDÍJAS EGYESÜLET HÍREI

Az őszi eseménydús volt a nyugdíjas szövetség berkeiben.

Szeptemberben Sremski Karlovci voltak a szüreti napok kezdetére, majd meglátogattak két kolostort is a Krušedol-it és a Grgetegit is. Örömeikre pályázati pénzhez is jutottak, amiből megindítottak egy informatikai továbbképző tanfolyamot a közeli munkatár-

saknak, ami november elején meg is kezdődött az iskolában.

Tagságunk tovább bővül és biztosítják is magukat, hogy ezzel is kíméljék családjaikat a költségektől, amik a fájó eltávozáskor következnek majd be.

B.CS.

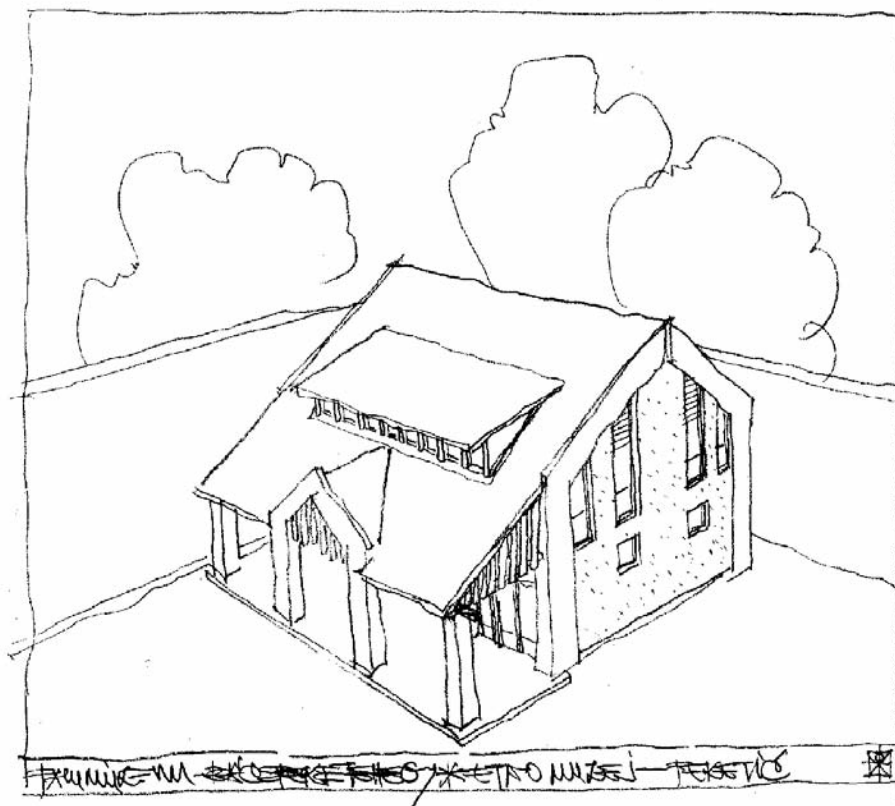
A MÚLTUNK MEGŐRZÉSÉÉRT

Őseink jöttek, dolgoztak, éltek, amiről írásos dokumentumok maradtak fent, köszönve az egyházunknak és számos helytörténészünknek, legfőképp Sárközi Feri bácsinak. Szerencsére Feri bácsi mindent gyűjtött, így használati tárgyakat is. Falunkban azonban sok embernek vannak különböző régi dísz és használati tárgyaik, amelyek a múlt emlékeit őrzik. Az elmúlt évtizedek alatt sokan érdeklődtek, mit tegyenek velük, hisz Istentől való vétek volna kidobni azokat, mások vi-

A kishegyesi újonnan felállt Önkormányzat polgármester asszonya, Dr. Celluska ígéretet tett, hogy támogatja a pályázat sikerre vitelét, olyannyira, hogy 2012.11.13-án Szankra utazunk konkrét megbeszélésre.

Most látom, hogy már mindent leírtam csak azt nem mire pályáztunk.

Végre megépülhet az a hely, ahova a féltve őrzött tárgyait kellő méltósággal és tisztelettel elhelyezhetjük, a

szont szerelmes féltéssel őrzik, ha majd lesz rendes helye...

Az évek alatt jobbnál jobb ötletek születtek, csak egy szépséghibájuk volt, a pénzhiány-pénzhiány...

Szank (HU) testvértelepülésünk polgármestere, Patkós Zsolt Úr tavaly azzal keresett fel, hogy egy Magyarország-Szerbia határon átnyúló Európai IPA pályázatot írtak ki hagyományőrzésre, és felajánlotta, hogy vegyünk részt közös pályázaton velük és Móricgát (HU) önkormányzatával. A kishegyesi Önkormányzat anyagi garanciájával, koratavasszal megírtuk a pályázatot és türelmesen vártunk mindmáig. Míg megjött a jó hír Szankról. Nyertes lett a pályázatunk. A 100 000 eurós értékű pályázatunk 15%-t az önkormányzat önrészként, a többit az Európai Unió támogatja.

Bácsfeketehgyi Etno Múzeum, amelyet a Kultúrotthon udvarában építünk fel.

A pályázatban természetesen támogatást igényeltünk kulturális-rendezvényeink lebonyolítására is.

A pályázat kezdete 2013.02.01. a befejezése pedig 2013. év vége.

A pályázat további sorsáról, menetéről és rendezvényeiről folyamatosan értesíteni fogjuk a polgárokat, barátainkat, a világot, a „Fecske” oldalain (ami reményeim szerint továbbra is megjelenik), és a többi médiában.

Az épületet, neves vajdasági építészünk Tóth Vilmos tervezte, és itt tesszük közzé a perspektíva rajzát.

Bojtos Béla Tanácselnök

Értük-Értünk

Egy civil szervezet, amely felismerte közösségünk égető problémáit

„2002. októberében alakítottuk meg a civil szervezetünket, abból a célból, hogy minél több területen szervezett segítséget tudjunk nyújtani a községbelieknek, és ezen belül természetesen a kishegyesieknek. A közösségünkben sok szociálisan hátrányos helyzetű család él, már megalakulásunk előtt, 2002 nyarán elkezdtünk foglalkozni ezekkel az esetekkel.” – kezdte a beszélgetést **Zsidai Erzsébet**, a Nők Kishegyesi Fórumának elnöke.

Az *Értük-Értünk* program keretében, együttműködve a Topolyai-Kishegyesi Községközi Szociális Védelmi Központtal, a helyi általános iskolával és az iskoláskor előtti intézménnyel felzárkóztató programot dolgozott ki a civil szervezet. Céljuk a szo-

Míg máskor a szervezett gyermeknapokon a közösség minden fiatalját várják, s különös figyelmet fordítanak arra, hogy a szociálisan hátrányos helyzetűek is megjelenjenek a rendezvényen.

A két program tulajdonképpen egymásra épül. „Tíz év alatt sok mindent megtettünk, de maradt még bőven tennivaló. A legfőbb küldetésünk a gyerekek megnyerése volt. Sokszor történt, hogy bizonyos helyzetekben nem az elvárásaihoz mérten döntöttünk/léptünk, ekkor kiharcolták az akaratukat. S mi is hajlottunk a kompromisszum felé, mert nem szeretnénk volna az elnyert bizalmukat elveszíteni.”

ciálisan hátrányos helyzetű gyerekek beóvodáztatása, ezen kívül a társasági viselkedésük formálása, és a mentál-higiéniai szokások megismertetése volt. „Az együttélés miatt fontos az ő beilleszkedésük, ez a mi érdekünk is, és a közösség előrehaladását szolgálja. Mottónk, hogy nekünk kell kezet nyújtanunk feléjük, s a két kéz előbb utóbb összeér.” Zsidai elmondta két síkon valósulnak meg projektumaik.

Vannak azok a műhelymunkák, amelyeken kizárólag a hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkoznak, és játékosan igyekeznek segíteni őket a beilleszkedésben.

A szervezet elnöke legnagyobb problémának tartja, hogy a szülők nem mutatnak példát gyerekeiknek, ezért a közelben átadásra kerülő székházukban a Nők Kishegyesi Fóruma egy edukációs konyha

kialakítását tervezi, ahol a felnőttekkel foglalkoznának. „Sok olyan étel van, mint például a krumplipaprikás, amit olcsó alapanyagokból el lehet készíteni. A szervezetiünk ezért foglalkozni kíván a szociálisan

hátrányos helyzetben élő felnőttekkel is, mert a gyerekek az általa látott példából «táplálkozik».”

A szervezet 10 éves fennállását a Tíz évünk mérföldkövei c. ünnepi műsorral tették emlékezetessé, melyet a kishegyesi általános iskola galériájában tartottak meg. Zsidai ünnepi beszédében hangsúlyozta, büszkéek arra, hogy a stratégiai tervek kidolgozásában részt vettek, arra is, hogy sikerült összefogniuk a

községben működő négy nőszervezetet, és a legnagyobb érdeme a szervezetüknek, hogy meg-

szervezték a falugondnok szolgálatot, részesei a házi-beteg ápolás és kisegítés szolgálatának. „A tíz év alatt olyan dolgokat tudunk fölmutatni, amit más nőszervezet nem igazán vállal fel.”

Az elnök beszámolt arról is, hogy rövid időn belül elkészül a női fórum székháza, és terveik szerint attól kezdve egész napos foglalkozásokat tartanak majd a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekeknek.

Elmondása szerint ennek kivitelezéséhez megvan a kapacitásuk, a szervezetben rengeteg tag tevékenykedik, kézművességgel sokan foglalkoznak, így tudnak olyan dolgokat mutatni a gyerekeknek, amit a későbbiek folyamán hasznosítani tudnak.

SZA

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

NE RÁGALMAZZÁTOK EGYMÁST TESTVÉREIM

(Jakab, 4.11)

Az utóbbi időben sajnos az ember nem hall mást, mint, hogy ez ilyen, az olyan, ez ezt teszi, az azt teszi, ez ezt mondta, az azt mondta. Az egészben az, az érdekes, hogy semmi sem jó, pozitív a másiról, hanem csak főleg ócsárlás, rágalmazás, ítélezés, természetesen bizonyítékok nélkül.

Ma, úgy látszik, hogy ez a jelenség mindenhol, és minden szinten, de környezetünkben is mondhatjuk valahogy, normális. Leírtam. Megijedtem, hogy ezt leírtam, úgy maguktól jöttek a betűk, tehát már itt tartunk. Az ilyesmi nálunk, nekünk normális. Hova jutottunk? Mi lett belőlünk? Mivé lettünk? Sajnos ma, ha valaki szóba jön egy társalgásban, mindjárt kap egy negatív jelzót, hogy ilyen, olyan, amolyan, majd ezt tovább „ragozzuk” tetteivel, vagy nem tetteivel. Jó, lehet, hogy nagymértékben igazunk is van, amikor valakiről leszedjük a kereszvizet, de nem kellene ezt valahogy tárgyilag is bizonyítani, nem csak úgy simán a vádat, vádak szélnek engedni? Akármilyen ma az életünk, megélhetésünk, azért mindent igazolni is kellene, mert csak így hogy kimondom, mert más is kimondta, tőle hallottam (főleg, ha nem is igaz, de hát miért ne mocskoljuk be az illetőt, ha van rá alkalom?), de nem állok a szavaim mögött bizonyításokkal. Így nem fogunk egyről-kettőre jutni, hanem még a mostani helyzetünkől is rosszabb idők jöhetnek, már a közeljövőben.

Ma már az igazi, keresztény, vagy csak a sima erkölcsi normák mintha nem is lennének érvényesek, mintha megszűntünk volna embereknek, polgároknak lenni, egy általános közösség tagjaiként, hanem kis egymás torkának ugró kis érdekcsoportok vagyunk, akik anyagi érdekből, vagy érzelmi fűtöttségéből a másikat, vagy a másik csoportot akarjuk ellehetetleníteni, eltüntetni.

Sok ember van a világon, és be van bizonyítva, hogy még az egyiptei ikrek sem egyformák. Magyarul: ahány ember, annyi gondolat, vélemény... vagyis ne ragozzam. Jó elfogadtuk e tényt is, de tudjuk, hogy az egyén, valahogy kicsi, hogy úgy egyedül, egymagában éljen, megéljen szellemi és fizikai munkájának gyümölcseiből. A történelem pedig, bebizonyította, hogy bizonyos csoportokban kell élnünk, hogy fejlődhessünk, gyarapodhassunk. Az idő folyamán több hiba is volt a gondolkodásokban, tettekben, a konfliktusok pedig, ez miatt véres, értelmetlen háborúkkal (sem) lettek megoldva. Az erősebb győzött, mindent vitt a vesztes, vagy túlélte, vagy kihalt.

Mára a sok igazságtalan háború után, meg attól a

félelemtől vezérelve, hogy az ellenfél is visszaüthet, mivel tudjuk, hogy konfliktus mindig úgy kezdődik, hogy a másik visszaüt, a gazdagok és erősek ki szeretnék kerülni a számukra ilyen veszélyes helyzeteket, békét szeretnének vásárolni. Teremtene a gazdagságukkal olyan konfliktus helyzeteket a szegényebbek és gyengébbek között, hogy utána erejükkel és gazdagságukkal, akármilyen diktátumot rájuk erőszakolnak, és ha valaki ellenáll, az lesz utána a mumus a rossz, a világ megrontója. Igaz, hogy nem minden ilyen rebellisnek van igaza, de néha ez is előfordulhat, hogy mégis a népéért harcol az igazságtalan gazdasági rabszolgaság ellen. Volt a közelmúltban, olyan helyzet is, ahol az egyik csoport vélt igazsága sajnos nem igaz, de ekkor, pedig közbe kellett volna lépni, mint békebírónak, mert máskülönben ártatlan áldozatok össze számolásában „sporteredményekként” mutatták be áldozataikat, akik képesek voltak mártírok lenni a „szent” ügyért, igazukért.

Mai békés életünk, nem felhőtlen. A múlt hagyatéka nem tiszta és világos. A kenyeret és cirkuszt elvén ma sokan, főleg, mert lehet mindenről „szabadon” beszélni, a dolgok nem teljes feltárása alapján, hogy kendőzve legyen gazdasági életünk milyensége, azért is, mert már élünk a maitól sokkal boldogabban, gazdagabban elégedetten, bedobnak egy sajnos „lerágott csont” témát. Itt nagyon kell vigyázni, mert a téma igaz és fájó, de, mert mindig jön a de, mikor és hogyan és egyáltalán kell vele foglalkozni. Sokszor jobb, ha nem, mivel a történelem kerekét nem lehet visszafordítani, de ha valaki meg is teszi, az bizony katasztrofális.

Ősz van. Halottak napja. Ilyenkor emlékezünk meg azokról, akik már nincsenek közöttünk. Sokan, a múlt század viharos időszakában ártatlanul végezték életüket, egy rossz szó, rámutatás, rágalom, értelmetlen gyűlölet miatt. Igen, fáj az igazságtalanság, de nem szabad ebből meríteni a jövőhöz szükséges erőt. Ez az erő, nem építeni fog, hanem mással együtt magunkat is tönkre tesz. Lassan Advent felé járunk, a megtisztulás, a boldogság, a család ünnepe előtti megtisztulás áll előttünk. Mi pedig tovább rágalmazunk, megszólunk, egymást nem tiszteljük, becsüljük, szégyelljük magunkat! (Nem csak, akkor gondolkozzunk!)

Bíró Csaba

MANAPSÁG

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Az elmúlt hónapban kivitelezésre került az ipari park utca névtábláinak elhelyezése. Idén áprilisban került kiírásra a pályázat a Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségek Titkársága által, melyen Kishegyes Község önkormányzata sikeresen szerepelt. A támogatás átutalása kicsit több időt vett igénybe a megszokottnál, de ettől függetlenül maradéktalanul sikerült realizálnunk a projektumot.

Két kétoldalas utcanévtábla került elhelyezésre, mely 3 nyelven tájékoztatja az arra közlekedőket.

Október 23-25 között részt vettünk az újvidéki Investexpo befektetési kiállításon is Kishegyes Község Önkormányzatával együtt. A kiállítás keretein belül részt vettünk a Szabadkai Gazdasági Kamara által szervezett prezentáción is. Itt közvetlenül is ismertetni tudtuk az érdeklődőkkel ipari parkunk előnyeit.

A Fecske lapzárta után érkezett!

A **Renesansa** térsztagyár megkezdte a munkásfelvételt. Első körben szakképzett gépkocsi és tehergépjárművezetőket kerestek.

Továbbra is várjuk a munkakeresők jelentkezését. Elérhetőségeink:
Small Steps d.o.o. 24323 Feketić
Maršala Tita 36.
Tel./fax: +381 (0) 24 41 00 260
Mob.: +381 (0) 62 432 675

Nagy Zita

Kabócák és levéltetvek

- Amire a szakember szerint fokozottan ügyelniük kell a mezőgazdasági termelőknek -

Az őszi kultúrákkal bevetett terület növekedett az előző évihez képest Topolya és Kishegyes község területén - tudtuk meg **Barcsik Mártától**, a Topolyai Mezőgazdasági Szaktanácsadói Szolgálat munkatársától. A becsült adatok szerint, - mivel még pontos kimutatással nem rendelkezik az intézet - 10 százalékkal növekedett a vetésterület. A szakember ezt a hosszú éve várt növekvő tendenciát elsősorban a kedvező őszi időjárásnak tulajdonítja, mely lehetővé tette a termelők számára a tervezett agrotechnikai műveletek elvégzését. Viszont megjegyzi, egy piciny tartást is érez a gazdák irányából, aminek okát az idén megtapasztalt szélsőségekben kell keresni. „Az itteni gazdák tartanak egy újabb száraz évtől, s az idei példán okulva, amikor is az őszi kalászosok hozták a legnagyobb jövedelmet, és védték ki legjobban az időjárás viszontagságait, többen beépítették a vetésforgóba a kalászosokat.”

A több hete tartó csapadékos időjárás kedvezett a kalászosok vegetációjának, jelenleg 3-4 levélben pompáznak a növények. A kártevők megjelenésére azonban figyelmet kell fordítaniuk a gazdáknak, mert mint a szakember elmondta, ha nem reagálnak időben a termelők, tavasszal már nem tudják enyhíteni az okozott kár mértékét, hiszen

késő lesz már bármilyen növényvédelmi eljárás elvégzésére.

- Az árpa esetében a levéltetvekre kell különösen odafigyelniük. Ezek a tetvek az árpa törpeségi vírusát terjesztik, és nem maga a levéltetű okoz kárt, hanem az általa terjesztett vírus. Ebben az őszi időszakban aktuális a megjelenésük, amikor fiatalok a növények. A parcellák többszöri átjárását javaslom, illetve a növényvédelem során a piretroidok csoportjába tartozó vegyszerek alkalmazását. Kontakt szerekről van szó, ez azt jelenti, hogy amennyiben egy újabb inváziót észlelnek a termelők, meg kell ismételni a kezelést. Ilyen készítmények például a Deltametrin, Cipermetrin, Eta-cipermetrin, ami a gazdák rendelkezésére áll – ismertette a mezőgazdasági mérnök.

Beszélgetésünk végén elmondta, a búzánál mindezen kártevők mellett még egy kabócafaj is megjelenhet, ami szintúgy vírusokat tud terjesztetni, és ez esetben is a fent említett növényvédelmi eljárásokat javasolja.

Szabó Andrea

LAPPANGÓ EMBERI ÉRTÉKEK

A látássérültek nemzetközi napja kapcsán beszélgettünk az "Izida" tagokkal

1969 óta az ENSZ döntése alapján október 15-ét a látássérültek mindennapjainak megismerésére fordítjuk. A fehérbot, - amely tárgy a világnap névadója is egyben - a vakok utcai közlekedésének közismert segédeszköze, mely fölhívja a közlekedésben résztvevők figyelmét arra, hogy látássérült is van közöttük.

A segédeszköz alkalmazásának gondolata a francia Guilly Herbemont grófnőtől származik. Használata elterjedt egész Európában és a világban. A fehér bot nemzetközi napjának a figyelemfelkeltés mellett az a fő célja, hogy kutassa az esetleges megoldásokat az érintettek problémáira. Szerbiában több mint 12 ezren vannak, a világban pedig 40-50 millióra tehető a vakok, 125-135 millióra pedig a gyengénlátók száma. Szerbiában, szűkebben pedig Vajdaságban, a községünkben kistérségi egyesületként működik a 2002-ben alakult Izida Anya-és Gyermekvédelmi Egyesület. A szervezetben a tagok száma 100 főre tehető, és nemcsak látássérült személyeket tömörít egy közösségbe, hanem vannak szervezeteikben egyéb testi és szellemi fogyatékkal élők is. **Papp Julianna**, az egyesület elnöke 10 éves jubileumuk kapcsán a következőket mondta el: „Öröm és bánat

egyaránt ért bennünket ez idő alatt. A fiataloknak nagyon sokat jelentettek a foglalkozások, mert képesek teljesíteni, amit egy átlagfiatal meg tud tenni, csupán az út a cél eléréséig tart számukra hosszabb ideig. Teret adott egyesületünk nekik a kiteljesedésre, segítette fejlődésüket, előrehaladásukat, és támogattuk őket abba is, hogy megtalálják helyüket ebben a zord, rohanó társadalmunkban.,,

Előzetes megbeszélés nélkül érkeztem az egyesület székházába, és meglepett a közvetlen fogadtatásuk. Egy cseppnyi fenntartás nélkül avatott be a szikicsi Raičević Maja és a kishegyesi Magó Anasztázia élete történéseibe. A beszélgetés célja egyezik a nemzetközi nap céljával, megismertetni az egészséges emberekkel a látássérültek mindennapi küzdelmét, nehézségeit.

A szikicsi **Raičević Maja**, a zenében és a versekben találta meg kiteljesedését. A koraszüléskor jelentkező komplikációk vezettek betegségéhez. Elmondása szerint gyermekkorában nem fogta fel, hogy mit is jelent ez az állapot, az óvodában és az iskolában szépen befordult egészséges társai. Az iskola felső tagozatán érezte először, hogy különbözik a többiekétől. „Rájöttem, sok mindentől ki kell maradjak, amit a látó társaim megtehetnek. Velük ellentétben nem futkározhatok az utcán, és a bújócskázás sem jöhet szóba. Ennek ellenére azért föltaláltam magamat, lekötött az olvasás, 10 nap alatt sikerült megtanulnom olvasni. Sokat segített ez a tudás az iskolában, de az, az igazság, hogy voltak nehézségek. Főleg a tankönyvek beszerezésekor ütköztünk akadályba. Emellett legnehezebb volt elfogadnom az önállóság teljes hiányát, a valakire való utaltságot.”

Hogyan fogalmaznád meg, hogy mit jelent számodra az a fogalom, hogy szépség?

Külsőleg minden ember a természetes

szépségét hordozza. Ettől azonban sokkal fontosabbak a belső tulajdonságok, a tiszta szív és lélek. A vakság miatt az arcképek számomra megfeythetetlenek, viszont jobban megfigyelem az egyéb emberi tulajdonságokat. Szeretek barátkozni a vak társaimmal is, de többségében egészséges igaz barátaim vannak. Jó emberismerő vagyok, ritkán csalódom, ez a képességem a betegségem egyik pozitív hozadéka.

Milyen a társadalom hozzáállása a szellemileg és testi- leg sérült emberekhez?

Kirekeszti a társadalom ezeket az egyéneket, embertársaink pedig nem tudnak megfelelő módon közeledni hozzánk.

zánk. Persze ebben az esetben is, a kivételek erősítik a szabályt. Szerintem a sérülteknek is ugyanolyan bánásmódban kellene részesülniük, mint az egészségeseknek. Ha kapnánk lehetőséget értékeink bemutatására, akkor be tudnánk bizonyítani, hogy igenis, a társadalom fontos részét képezzük.

Mit üzenne azoknak a sorstársaknak, akiknek nehézséget okoz elfogadni saját állapotukat?

Nyugodjanak bele a sorsukba, főként ha nem szeretnék, hogy környezetük elforduljon tőlük. Próbáljanak meg minél jobban alkalmazkodni. Ha valaki megjegyzésekkel illeti őket, ne jöjjenek zavarba, legyenek biztosak elszántságukban. Erősítsék meg önmagukban, hogy képesek elérni a kitűzött céljaikat. Ha ezzel a hozzáállással élnek az életet, akkor elfogadja a közösség őket.

Magó Anasztázia 44 éves, Kishegyesen él. Látását a születésekor veszítette el. Ellentétben Majával neki már a gyermekkorában meg kellett tapasztalnia a kiközösítést társai részéről. „Az utcabeliakkal a porban főzőcskéztünk, ez volt a szórakozásunk. Marika testvérem mikor elutazott kirándulni, és egyedül maradtam a többiekkel, akkor megetették velem a zöldséget, nyersen.”

Mi az a tevékenység, ami megelégedettséget nyújt számodra?

A gyöngyözésben tudok kiteljesedni. Juli néni, az Izida elnöke mindig csodálkozik, hogy mennyire ügyesen fűzöm ezeket az apró gyöngyöket, sőt keresztezni is meg-

tanultam. Szűkebb Vajdaságban nem igazán kelendő portéka a gyöngysor, a pénztelenség miatt. Ennek ellenére bírom abban, hogy egyszer ezért a sok munkámért megjutalmaz az élet.

Vágytál-e az életben olyan dologra, ami sajnos nem valósulhatott meg a betegségem miatt?

Amikor olyan idős voltam, mint Majó, igenis szerettem volna családot. Gyermeket, egy gondoskodó férjet. Vágytam arra, hogy szerethessem és, hogy szerethessenek. A testvérem és családja befogadtak, szeretnek. A saját család azonban hiányzik. Már nem tapasztalhatom meg az anyaság örömét, mindezt a betegségem miatt, amit meg kellett tanulnom elfogadni.

SZA

SZELLŐZTETNI VAGY LEHŰTENI?

Az őszi hónapok beálltával, a hideg napok megjelenésével egyre sűrűbben gyújtunk be a lakásba, egyre sűrűbben csukjuk be az ablakokat, hajtsuk be magunk után a bejárati ajtót. S szinte észrevétlenül azon kapjuk magunkat, hogy már folyamatosan, napról-napra fűtünk, s a szűnyoghálók is már feleslegessé váltak az ablakokon, ajtókon. A fűtés szezon beálltával a háziak teendői is megváltoznak a lakásban. Nem csupán a tüzelő

Óvakodjunk, hogy ne keletkezzen huzat, amely esetleg újabb megbetegedéseket idézhet elő a betegnél. Ablaknyitás előtt adjunk rá házi köntöst, vagy amennyiben fekvő betegről van szó gondosan takarjuk be. Amennyiben úgy ítéljük meg, és a beteg is igényli nem kell törvényszerűen ragaszkodni a napi csupán egy alkalmi szellőztetéshez, többször is szellőztethetünk a betegszobában. Csupán az a legfőbb kérdés mennyi ideig

bekészítésével, a hamu kitisztításával gyarapszik a napi program, vagy a hideg elől – jobb híján – a lakásba menekített megannyi virág gondozásával, hanem fokozott gondot kell fordítani a lakás napi szellőztetésére is. Hogy melyik napszakban ajánlatos szellőztetni erről (is) megoszlanak a vélemények. Van aki a reggeli fűtés előtti időszakot választja, viszont van aki a déli órákra voksol, mondván, hogy a téli fagyos hónapokban a kinti hőmérséklet ilyenkor enyhébb és a lakásba nem az a vad hideg levegő áramlik be. Az a tény, hogy a téli hónapokban szükséges a lakás szellőztetése az egyértelmű, hiszen így elkerüljük az áporodott, a falak a bútorok által kibocsátott szagokkal telített levegő belélegzését, nem beszélve a főzés során a konyhában keletkezett páráról, szagokról valamint a már említett virágokról, amelyek köztudottan az éjszaka folyamán kibocsátott széndioxid-dal járulnak hozzá a lakás „szmog” dúsításához. Érdeemes újfent megemlíteni, hogy a növények épp eme tulajdonsága végett nem ajánlatos hálósobába helyezni őket, főleg nem nagyobb mennyiségben. A felsoroltakból nem hagyhatjuk ki a lakásban keletkezett port sem, amely a legszorgalmasabb, legügyesebb háziasszonyok rendszeres takarítása ellenére is „megterem” a lakásban, amely folyamatos, nagy koncentrációban való jelenléte akár tüdő- illetve légzés elégtelenségeket is kiválthat. Ha már egy lehetséges megbetegedést említettünk enne apropóján szóljunk a családban, ill. a háztartásban élő idős, beteg, esetleg ágyban fekvő családtagunk egészségügyi körülményeiről, igényeiről. Nagyon természetes, hogy mindannyiunknak szüksége van friss levegőre, így tehát fokozott figyelemmel szellőztessünk beteg családtagunk szobájában.

tartson a lakás szellőztetése? Nincs rá recept, sem szabály, sem törvény (még szerencse). Mindenki saját megítélése szerint kell, hogy meghatározza a napszakot illetve a lakás szellőztetésének időtartalmát. Minden bizonnyal szeretnénk a lakást jól kiszellőztetni, de ugyanakkor nem szeretnénk lehűteni sem. Hiszen mindannyian tudjuk milyen drága a tűzrevaló (bármivel is fűsünk) és milyen körülményes az egyre apadó családi bevételből előteremteni a rávalót. A feleslegesen lehűtött lakás újbóli felfűtése viszont újabb kiadásokat eredményez. Éppen ezért nem árt több szempontot is figyelembe venni a szellőztetés idejének meghatározásában.

- Milyen nagy a lakás
- A kinti hőmérsékletet
- Mennyi ablakot-ajtót nyitottunk ki
- Van-e dohányos a lakásban
- Van-e beteg vagy idős személy a lakásban
- Tartózkodik-e csecsemő vagy kisgyerek a lakásban, stb

Általában bevett szokás – ahol lehetséges –, hogy az egész házban minden helyiséget egyszerre szellőztetnek. Persze ilyenkor nagy huzat képződik, de igen rövid idő alatt kitisztul, kiszellőzik a lakásunk ahol mi is és családtagjaink is teli tüdővel szippanthatunk a szoba levegőjéből. Ennek ellenére számunkra is – orvosilag is – ajánlott a napi séta a friss levegőn. Természetesen a séta időtartalmát mi magunk határozzuk meg. Azonban itt is ajánlatos figyelembe venni...

Szukola Béla

SZÖVETSÉGBEN

Az idő múlásával minden bizonnyal egyre jobban kezdenek kibontakozni, kiterjedélyesedni néhai Fekete Géza az ezred fordulót követő években megálmodott elképzelései. Történt az, hogy a Csongrád megyei és a vilányi borrendek pár lelkes, segítőkész elöljárónak az önzetlen támogatásával, valamint a helyi barátok, ismerősökkel egyetemben 2005.-ben megalakította a Bácskai Szent György Borrendet amely székhelye a mai napig is Bácsfeketehegyen van.

Célkitűzésként elsősorban a minőséges borkészítés megismertetése, a kulturált borfogyasztás propagálása szerepelt a mesterségesen, a nem természetes alapanyagokat tartalmazó italokkal szemben. Visszatekintve az elmúlt esztendőkre jóleső érzéssel konstataálhatjuk, hogy a Bácskai Szent György Borrend is több vajdasági borrend megalakításában nyújtott segítséget. Azonban a munkájuk során a borrendek elöljárói is szembesültek különböző nehézségekkel, akadályokkal, amelyek csupán felgyorsították annak az előbb vagy utóbb bekövetkező gondolatnak, igénynek a megvalósítását, amely a Szerbiai Borrendek Országos Szövetségének a megalakításához vezetett.

Erre a nagy gyűlésre november 3.-án került sor a bajsai

székhelyű Telecskai Dombok Szent Dömötör Borrend szervezésében. A borrend nagymestere **Miliszáv Viljánác** üdvözlő beszédében kiemelte az országos borrendi szövetség megalakításának szükségességét, előnyeit. Szerbiában a kilenc bejegyzett borrend közül nyolc képviseltette magát ezen az értekezleten, amelyből hat borrend képviselői a szövetség létrehozása mellett voksoltak. A Szerbiai Borrendek Országos Szövetségének hivatalos bejelentése előtt különböző technikai – alapszabályzat kidolgozása, bélyegző, stb – feltételeknek kell eleget tenni. A rendezvényen több magyarországi borrend is képviseltette magát. Jelen volt a Magyar Borrendek Országos Szövetségének titkára is, **Bíró Mária**, aki üdvözölte a Szerbiai Borrendek Országos Szövetségének (SZBOSZ) létrehozásának törekvését, valamint ecsetelte a magyarországi eredményeket, amelyeket csupán közös fellépéssel, együttes erővel, kitartó munkával lehet elérni, s ehhez a leendő szövetség munkájához kívánt kitartást és sok sikert. Egyébként meg kell említeni, hogy a titkárszpony a legtöbb vajdasági és szerbiai borrendi rendezvényre amelyre meghívást kap el is látogat, így alapos betekintése van egy-egy borrend életébe, munkájába.

Az ünnepség során a topolyai Sarlós Boldogasszony katolikus templom előtt látványos tagfelvételi ceremóniát tartottak, amely során két borlovagot vettek fel a Telecskai

Dombok Agios Dimitrios borrendbe, Maczkó Józsefet Kelebia polgármesterét pedig borkonzullá avatták.

A népes vendégsereget a vendéglátók rövid múzeumi látogatásra, majd a helyi Brindza borászatba invitálták, ahol megcsodálhatták a mai borászatban használt új technológiai berendezéseket, s nem utolsó sorban megízlelhetették az így előállított borokat. Az összejövetel a bajsai szövetkezeti otthonban közös ebéddel és a bajsai borászok kiváló borainak kóstolgtatásával ért véget.

Sz.B.

LÉLEK SZÁRNYÁN

A REFORMÁCIÓ JELENTŐSÉGE

Október utolsó napján emlékeztünk meg a reformáció 495. évfordulójáról. Fontosnak tartom - ha egy kicsit megkésve is - a korábbi évek gyakorlatához igazodva, falulapunk vallási rovatában megemlékezni erről a jelentős évfordulóról, a reformáció ünnepéről. Szükséges erről beszélni elsősorban azért, mert falunkban túlnyomó többségben a reformáció kései örököseinek valljuk magunkat, hiszen reformátusok vagyunk. Hogyan tekintünk ma, közel öt évszázad távlatából a reformációra és mi lenne ennek a folyamatnak a lényege? Ezekre a kérdésekre keressük a választ mostani írásunkban.

A protestáns világ már javában készül a jubileumi 500. évforduló megünneplésére. Addig is évről-évre Európa szerte, több helyszínen is megemlékeznek erről a jelentős eseményről. Ebből az alkalomból a közelmúltban elkészült az egyik legrégebbi hitvallásunk, a Heidelbergi Káté mai magyar nyelvű fordítása. Folyamatban van Kálvin János fő művének, az Institutionak (A keresztyén vallás rendszere) ugyanilyen jellegű fordítása. Nekünk reformátusoknak ez a legnagyobb felekezeti ünnepünk az egyházi év ünneptelen fél évében. Az ünnepre való tekintettel, néhány a reformációval kapcsolatos gondolatot szeretnék megosztani az olvasóval. Ezt most kivételesen csak nagy általánosságban, a részletekbe való különösebb elmélyülés nélkül teszem.

A protestáns gondolkodás szerint nem igazából a reformáció egyháztörténeti jelentőségét szoktuk kiemelni. Ez is nagyon fontos, de ennél fontosabb hogy, amikor a reformációról emlékezünk meg, akkor elsősorban Istennek a reformációban megnyilvánuló tettét tartjuk szem előtt. Nevezetesen azt, hogy visszavezette az egyházat az igazi forráshoz, a Bibliához, az Ő kijelentett Igéjéhez. Maga a reformáció történelmileg abban a pillanatban született meg, amikor a középkori kolostor homályában Luther Márton rábukkant a Bibliára és azt egyre nagyobb buzgósággal olvasni és tanulmányozni kezdte. A reformáció gyökere és forrása a Biblia. A középkori egyház legnagyobb eltévelyedése és bűne az volt, hogy elszakadt a Bibliától, megfélekedett arról, hogy a hit és egyház kérdésében egyetlen végső tekintély van: Istennek a Bibliában kijelentett Igéje és akarata. Azt talán már nem is szükséges különösebben kihangsúlyozni, hogy az anyanyelvű bibliafordítás is reformációi örökségünk.

Csak akkor beszélünk helyesen reformációról, ha abban magának Istennek az egyházat megtisztító, megújító munkáját látjuk. A reformációban Isten Szentlelke és Igéje különleges mértékben hatott az egyházra, és ebben gyökeres változásokat eredményezett. Ebben a folyamatban az alany, a cselekvő maga Isten volt, az emberek csupán eszközei voltak neki. A reformáció

emlékünnepeken nem embereket ünnepelek, hanem embereket emlékeztetünk vissza, hanem Isten előtt hálánkat mutatjuk be azért, hogy a reformációban nyilvánvalóvá tette az anyaszentegyházat kormányzó és életető nagy hatalmát, szeretetét és kegyelmét. Éppen az a reformáció páratlan jelentősége, hogy Isten az egyházat megszabadította az emberi kormányzástól, emberi megítélés alól, s ismét beállította a maga dicsőségének és az ember üdvösségének szolgálatába. Arra mindenképpen rá kell mutatnunk világosan, hogy mindazt, amit az Isten a reformációban tett, csak hit által lehet felfogni és megragadni. Az Isten, aki Szentlelke és Igéje által végrehajtotta a reformáció nagy művét, hitet is adott annak felfogására, az abban való tevéleges részvételre, az ajándékaival való élésre.

Kálvin János gondolatával zárom a reformációval kapcsolatos gondolataimat: „Soli Deo Gloria“ - egyedül Istené a dicsőség!

Orosz Attila

„Nagy odafigyeléssel és alázattal készülök a feladat ellátására”

Ifj. Juhász Bálint ezentúl a tartományi gazdasági, foglalkoztatási és nemi egyenjogúsági titkár munkáját segíti, helyettesként

A vajdasági parlament november 22-én a Garancia Alap és a Tartományi Nagyberuházási Alap jelentéseit vette górcső alá, emellett a képviselők elfogadták a vízgazdálkodás átszervezésére vonatkozó javaslatot, és végül megszavazták ifj. Juhász Bálint megbízatását a tartományi gazdasági, foglalkoztatási és nemi egyenjogúsági titkár helyettesének posztjára. Az újonnan megválasztott titkárhelyettes készségesen válaszolt feltett kérdéseinkre, amit elektronikus úton jutattunk el hozzá.

Mely feladatok elvégzése tartozik a munkakörébe, és vannak-e egyéni tervei, amiket szeretne munkaköri teendői közé „csempészni”?

A titkárság, - ahol helyettesként dolgozom majd a jövőben - három fő területtel foglalkozik: a gazdaság, a

foglalkoztatás és a nemek egyenjogúságának kérdéseivel. Mindhárom szférában sikerült tapasztalatot gyűjtenem az elmúlt években. Csóré Róbert, volt polgármester csapatában dolgozva megismerkedhettem az ipari park működésével kapcsolatos kérdésekkel és a lehetséges megoldásokkal. Kiemelt projektumként kezeltük az elmúlt években, hisz sok lehetőséget rejt magában a foglalkoztatás terén. Örömmel tölt el, hogy Kishegyes Község Önkormányzatának vezetősége nyilatkozataiban megerősíti, hogy fontos az ipari park továbbfejlesztése, és folytatni szeretnék, amit mi, a község régi vezetősége elkezdtünk. Dolgoztam infrastruktúrát fejlesztő projektumokon is, és ismereteket szereztem a nagyberuházások megvalósításában. A befektetések idevonzása kapcsán a Vojvodina Investment Promotion alap igazgató bizottságában jutottam új tudáshoz, a kis- és középvállalkozások határon átnyúló együttműködését az Európai Unió által támogatott IPA pályázat keretében a Magyar-Szerb Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve segítettem. A helyi foglalkoztatási tanácsban foglalkoztatási cselekvési tervet dolgoztunk ki több évben is, pályázatokat nyertünk a szektor részére, és támogatásokat biztosítottunk új munkahelyek

nyitására. Az amerikai Nemzeti Demokrata Intézettel az elmúlt két év során az esélyegyenlőségi politikával is megismerkedhettem, a nemek egyenjogúságát elősegítő helyi mechanizmusok fejlesztésén dolgoztunk. Ezeket a tapasztalatokat szeretném a közösség szolgálatába állítani az új megbízatásom során is. Mivel a kinevezés még igen

friss (az interjú pillanatában még csak két napos), a konkrét feladatok leosztása még nem történt meg a titkár úrral.

Egyéni politikai karrierjében milyen helyet foglal el az újonnan megszerzett tartományi titkárhelyettesi poszt? Hogyan éli meg ezt a pozíciót?

Nagyon nagy megtiszteltetésként és egyben kihívásként élem meg ezt a megbízatást. Szakmai szempontból kiváló fejlődési lehetőség, úgy gondolom sokat tanulhatok itt, a titkárságon. Tavaly szereztem meg második mester diplomámat a szabadkai Közgazdaságtudományi Karon, remélem kamatoztathatom az egyetemen tanultakat is. Fontos pozíció ez a Vajdasági Magyar Szövetség, de az egész vajdasági magyar közösség számára. Kiváló lehetőség, hogy a szimbolikus, érzelmi politizálás mellett teret adjunk a gyakorlati politizálásnak is. Ennek megfelelően nagy odafigyeléssel és alázattal készülök a feladat ellátására.

Idén, május 20-án Vajdaságban tartományi parlamenti választásokat tartottak, amikor is a VMSZ képviselő jelöltjeként mérettetett meg, azzal a céllal, hogy Kishegyes községet képviselje Újvidéken. Jelenlegi megbízatása mekkora lehetőséget kínál e célnak a

megvalósítására?

A tartományi egyéni választóköreztől megválasztott képviselő legfőbb feladata az őt megválasztó közösség minden területre kiterjedő érdekeinek képviselete a tartományban. Nagyon szomorúan kellett tudomásul vennem, hogy a megválasztott képviselő úr, dr. Bíró István nevével a választási kampány óta nem volt alkalmam találkozni egyetlen kezdeményezés, projektum kapcsán sem, mintegy igazolva a kampány során elmondott mondataimat. A kormányban szerepet vállaló szakemberek feladata, hogy az adott szakterületen, esetemben a gazdasági, foglalkoztatási és nemek egyenjogúságával megbízott titkár helyetteseként az egész tartomány fejlődéséért dolgozzak. Természetesen lokálpatriótaként mindig kiemelt helyen kezeltem és fogom a továbbiakban is kezelni Kishegyes községet. Ahhoz, hogy ebben sikeres tudjak lenni talpraesett, ügyes partnerekre lesz szükségem helyi szintről is. Remélem, sem a községi önkormányzat, sem a tartományi képviselő nem zárkoznak majd el az együttműködéstől, és képesek lesznek élni a kínálkozó lehetőséggel. Ugyanakkor nagymértékben számítok a helyi civil szervezetek, vállalkozások és intézmények együttműködésére is.

szerk.

ÓRIÁSI AKCIÓ

A **Vinum-Lódi** pincészetben egész december hónapban a következő ajánlattal várjuk Önöket.

Rajnai rizling ----- 190 din helyett **130 din**
Lódi vörös ----- 190 din helyett **130 din**

ÉRTESÍTÉS

A nemrégiben megnyílt borkóstoló termünk díszítésére keresünk megvételre régi faliórát, tükröt, szőlészeti és borászati szerszámokat.

Telefon: 064/259-82-15, 024/738-276

A Fecske olvasóinak áldott Karácsonyi ünnepeket és egy békés, boldog új esztendőt kívánunk

Drognapló – egy másfél évtizedes drogkarrier története

Beszélgetés **Kubiszyn Viktorral**, a szerzővel

„Azért nevezem a függőségben eltöltött periódust drogkarriernek, mivel az adott társadalmi probléma szakaszainak - rossz értelemben vett - tanulási folyamatáról van szó.” – így kezdte bemutatkozását, s mesélt a kezdetekről a szerző. A téma sok kamaszt vonzott a kishegyesi Tűzoltóotthonba, ahol az interaktív, beszélgetős est zajlott. Mélypontokról, érzésvilágról, rehabilitációról, környezeti behatásokról és sok minden másról érdeklődtek a fiatalok, az alábbiakban viszont az olvasható, amire én személy szerint kíváncsi voltam. Tartsanak velem.

Lukács Barbara, a beszélgetőtársad is a függőséged kiváltó okával indította az estet, mely kapcsán kifejtetted, hogy gyermekkorodban a család férfitagjaitól látad, hogy alkoholos italokat fogyasztottak, és megemlítetted azt is, hogy szüleid hat éves korodban elváltak. Mekkora szerepet játszott mindez a te döntésedben?

Sok tényező hozzájárult az életemben ahhoz, hogy kábítószer függővé váltam, ilyenek a kamaszkorban ért környezeti hatások, az én saját -többségében rossz- döntéseim stb. Életre szólóak lehetnek a gyermekkorban és a kamaszkorban megélt élmények, viszont kiváltó okként esetemben semiképpen sem tekinthetünk rájuk. Így utólag azt tudom mondani, hogy a kiskorban megélt történések nyomán másoktól nagyobb hajlam alakult ki bennem a függőségek iránt.

A kábítószer hatása alatt milyen életérzések után kutattál? Mit szerettél volna érezni?

Megtaláltad a kulcsot a téma felderítéséhez. Boldogságot, nyugalmat, békét, kiegyensúlyozottságot, teljességet kerestem. Csupa pozitív érzés, melyekre minden ember vágyik, s nagyon rövid ideig birtokoltam is az említett érzéseket a kábítószernek köszönhetően, de végül sokkal többet rabolt el az életemből, mint amit „adott”. Sok fajta

kémiai szer (gyógyszerek, nyugtatók, alkohol, bizonyos kábítószerfajták) látszólag megadja a hőn áhított életérzéseket. Viszont később rájön az ember, hogy az egész egy illúzió, és egy idő után egyre több, és egyre erősebb szerek szükségesek a hatás az eléréséhez.

Két ízben voltál drogfüggő. A köztes, két éves tiszta periódusodban pedig a munkamániába menekültél. Egyik nyilatkozatodból idéznék: „Egy anyagosnak aztán mondhatok akármit, amíg magától nem jön a szikra, nem sokat ér.” Életednek arra a momentumára lennék kíváncsi, amikor eldöntötted, hogy felhagysz a kábítószerrel?

Amikor csak a kábítószerfogyasztás tölti ki a függő mindennapjait, nem tud tisztán gondolkodni, tervezni, képtelen bárminek az elvégzésére, egyszóval egy ördögi körben találja magát, akkor csakis a környezet tud segíteni az egyéneken, akik abban a mélységben a poklok poklát élik meg. Esetemben a visszaesést követően, amikor már nagyon mélyre kerültem, - sokat tartózkodtam az utcán, rosszul voltam fizikailag, állandóan jelentkeztek az elvonási tünetek, eltűntek a körülöttem lévő emberek, akikre számíthattam, egyszóval minden szinten leépültem, - a leállás lehetősége elképzelhetetlennek tűnt számomra. Azért döntöttem a terápia mellett, mert nem láttam más kiutat, egy menekülés volt számomra. A rehabilitáción eltelték hetek, hónapok mire megéltam, hogy lehet esélyem az újrakezdésre. A függőségben élőknek nehéz abbahagyni az adott szer fogyasztását, de ettől még nehezebb megtanulni újból tisztán élni, és értelmet keresni az életben.

A rehabilitáció során kapcsolatba kerültél a vallással is. Mekkora segítség volt ez számodra? Egy kapaszkodót jelentett?

Aki nem tartozik a hívők sorába, az talán ezzel az összehasonlítással érti meg legjobban a lényegét. Számomra az

Istennel való kapcsolat, Isten kegyelmének az elfogadása, egy olyan dolog, ami állandóan velem van, és ezáltal egy állandó biztonságot nyújt mindennapi életemre nézve, amihez visszanyúlhatok, és ami megerősít. Enélkül az élmény, illetve érzés nélkül, úgy gondolom, hogy sokkal nehezebb lenne tisztának maradnom. Sok tevékenység (munka, bármilyen hobbi) ideig-óráig leköti az ember figyelmét, de úgy érzem, hogy minden kevés lenne számomra, mert előbb-utóbb visszakerülnék a kábítószerhez, hogyha nem lenne meg - ahogyan te fogalmaztál ez a kapaszkodó -, ez a biztonságérzés, amit a hit által élek meg.

A függőség elfeledtette veled az öröm érzését. Mennyire volt nehéz újból ezt az adott emberi érzést visszacsalogatni magadhoz?

A terápia, melyen részt vettem, az ott tartózkodók pozitív tulajdonságainak megerősítésére épült. Tehát dicséretet kapott, aki szépen kitakarított, jól főzött, kimondott egy számára nehéz dolgot stb. Ott, a megerősítések által éltem meg az öröm érzését, ami számomra egy új érzés volt. Azóta folyamatosan próbálok tudatosítani magamban, hogy mi mindennek lehet örülni a tiszta életben. Mivel hajlamos vagyok belemerevedni a problémákkal teli hétköznapiakba, és elfelejtek örülni annak, hogy egyáltalán élek. Fontos szerepe kell, hogy legyen ennek az érzésnek, mert öröm nélkül nem élhetünk teljes életet. Mára megtanultam felfedezni azt az okot - akármilyen rossz helyzetben is vagyok -, aminek örülhetek, ha másnak nem hát annak, hogy tiszta vagyok.

A történetednek a megírása az tulajdonképpen a szenvedélybetegségből való kilábalásnak a megerősítése?

A gyógyulásban segít/ett a történetemnek a nyilvános

felvállalása. Megírásával letettem a cipelt teher egy részét. Ugyanígy működött ez terápián is, az ember kimondott, letett dolgokat, és ezáltal tovább tudott lépni. A könyv megírása egy hasonló aktus számomra, megjelenése óta pedig egy misszió. Szeretném a 15 év alatt megtapasztaltakat továbbadni másoknak, s ennek az a módszere, hogy beszélünk a témáról.

A könyved második kiadásához készült előszóban írod: „A Drognapló sikeres lett, ennek ellenére én máig nehezen tudok büszkén tekinteni a könyvre.”

A ráckeresztúri mentoromnak beszámoltam a könyv megjelenése után a hozzá fűzött érzéseimről. Véleménye szerint ez idővel elmúlik majd. S igazából múltban is van, viszont úgy érzem, hogy sohasem fogok tudni úgy büszkén tekinteni a könyvre, mint az-az író, aki létrehoz egy alkotást, egyszóval letesz valamit az asztalra. Tartalmát tekintve a könyvben a fél életemet, a drogozásomat, a bűneimet osztom meg a közönséggel, és erre sohasem leszek büszke. Esetleg a könyvre, mint alkotásra egy idő után lehet fel tudok nézni, de ami benne van arra sohasem, és ez ezért egy paradoxon.

Ősszel a Kárpát-medencét járjátok irodalmi- és drogprevenciós előadásokkal. Hogyan fogadják otthon, Magyarországon illetve a határokon túl a könyvedet?

Mindenhol nyitottsággal, kíváncsisággal fogadják. Szolgáltatként élem meg a körutat. Örömforrást nyújtanak a visszajelzések, melyekből kiderül, hogy egyeseknek adott valamit a könyv, segítséget, megoldás-lehetőségeket kínált, tágitotta a látáskörüket, esetleg jobban megértették a szenvedélybetegeket. Az irodalmi szempontból kapott kritikák, hogy jól megírtam, bevonzó maga a történet stb. ezek is jól esnek, de a könyvvel kapcsolatosan nem ezt tartom elsődleges fontosságúnak. Alapvetően azt tapasztalom egyébként, hogy mindenhol van igény, ha nem is erre a könyvre, akkor a benne taglalt témára, a függőség és a szenvedélybetegségek részletes kibeszélésére.

Szabó Andrea

Érdekességek a nagyvilágból

Miért alszunk?

Meglepő, de a tudomány erre a hétköznapiak tűnő kérdésre még mindig nem adott egyértelmű választ. Ami biztos: nem azért, mert az agyunknak szüksége van a pihenésre, hiszen egyes területei közben is folyamatosan aktívak.

Életünk harmadát alvással töltjük, de ennek a valódi okát, hátterét a tudomány még alig-alig ismeri. Természetesen a hétköznapi válasz a kérdésre az, hogy azért alszunk, mert fáradtak vagyunk - csak hogy a fáradtság tudományosan nehezen meghatározható fogalom. Egyelőre az sem teljesen tisztázott, hogy a fáradtság a test vagy az agy kimerülése-e.

A legújabb kutatások szerint elsősorban nem a testnek, hanem az agynak van szüksége az alvásra. Persze ez nem azt jelenti, hogy a testnek egyáltalán nincs, hiszen az alvás nélkülözhetetlen például a növekedéshez, az immunrendszer megfelelő működéséhez. De az igazi mozgatórugói nagy valószínűséggel az agyban keresendők - mondta el dr. **Acsády László**, az MTA Kísérleti Orvostudományi Intézet Thalamus Kutatócsoportjának vezetője a Semmelweis Egyetem Genomikai Hálózatának legutóbbi előadásán.

Az agynak nem a pihenés végett van szüksége alvásra, hiszen ha így lenne, az alvó agy aktivitása jóval kisebb lenne az ébrenlétinél. Márpedig jól látszik, hogy egyetlen fázisát sem jellemzi csend, nyugalom, azaz csökkent idegrendszeri aktivitás. Minden stádiumra más-más aktív idegi működés jellemző, ami eltér az agy ébrenlégi aktivitásától. De min dolgozik az agy olyankor, amikor nem érnek bennünket külső ingerek, nem gondolkodunk, hanem öntudatunkat veszítve fekszünk?

Sok kutató arra a válaszra jutott, hogy az alvás során az éberen begyűjtött információk rendezése történik. Az alvási igény tehát nem más, mint annak a szükséglete, hogy a nap során bennünket ért információ-tömeget (az új dolgok tanulását, az érzelmi élményeket) és az ezzel járó idegrendszeri hatásokat az agy rendezze - mondja Acsády. A hipotézis vita tárgyát képezi, nehezen érthető ugyanis, hogy egy kacsacsőrű emlősnek (napi 20-22 óra alvás) miért kellene sokkal több információt rendeznie, mint egy naponta lényegesen több térbeli, társasinformáció-tömegnek kitett elefántnak (napi 3-4 óra alvás). Ugyancsak nem magyarázza ez a hipotézis a kis kardszárnyú delfin esetét, amely például az első hat hétben egyáltalán nem alszik.

Rögzíti a fontos dolgokat, törli a lényegteleneket

A nehezen magyarázható példák ellenére is tény, hogy az alvás segít az információk rendezésében, azaz a fontos dolgok rögzítésében és a lényegtelenek törlésében. Az ébrenlét során, amikor az agy új információkat kap, megváltozik az idegsejtek közötti kapcsolatok (szinapszisok) erőssége. Alváskor, az információk újrendezésekor a fontos kapcsolatok tartósan megerősödnek, azaz a memórianymok tartósan megerősödnek, a nem fontos információt hordozó szinaptikus hálózatok viszont meggyengülnek, a memórianym elvész.

Kutatások támasztják alá, hogy egy megtanult mozgásminta alvás során tökéletesedik, míg ha ugyanannyi időt ébrenlétben töltünk gyakorlás nélkül, a vizsgálatok szerint az eredményünk nem lesz jobb - hangzott el az előadáson. De nemcsak mozgással kapcsolatos információk feldol-

gozásában segít az alvás: a tanulási és memóriateszteken pihenést követően egyértelműen jobb eredmények érhetők el.

Rágcsálókön igazolták, hogy ez azért következhet be, mert az alvás során újra aktiválódtak azok az agyi mintázatok, amelyeket az ébrenlégi információ-tömeg hatása igénybe vett. Az agy tehát alvás során "újrajátssza" az ébrenlégi mintázatot (néha rövidebb időszíkon, néha fordított sorrendben), de közben el is játszik vele - talán éppen ez szükséges ahhoz, hogy a fontosat és a nem fontosat elkülönítse.

Régóta ismert, hogy az alvás során különböző fázisok váltakoznak. A kutatók két fő fázist különítettek el: az álomlátó alvást (az állapotot jellemző gyors szemmozgás miatt ezt rapid eye movement, azaz REM-alvásnak hívják),

illetve a lassú EEG (elektroencefalogram)-hullámokkal jellemezhető alvást (más néven non-REM). A két fázis ciklikusan változik alvás során, ember esetében egy non-REM és egy REM ciklus együttesen 70-90 percig tart. Az éjszaka első felében általában a lassú hullámú alvás dominál, hajnal felé a REM túlsúlya érvényesül.

A lassú hullámú vagy non-REM alvást mélyalvásnak is hívjuk, a korábbi elképzelésekkel szemben ilyenkor is álmodunk, csak ezek nem mozgalmass, színes álmok, hanem inkább lassú töprengéshez hasonlóak, és általában nem emlékszünk rájuk a felébredés után. Elsősorban a "töprengések" alatt történik a már említett ébrenléti információk feldolgozása.

"A lassú hullámú alvás során - nevének megfelelően - alacsony frekvenciával, 15 Hz alatti, erős aktivitás és szinte teljes inaktivitás váltakozik periodikusan egymással. Tulajdonképpen míg az ébrenlétben az idegsejtek folyamatosan zsiszsegnek, kódolják a környezet információit, az alvás e stádiumában a folyamatos aktivitást ritmikus csöndek szakítják meg. A lassú hullámú alvás legfőbb jellemzője tehát a szabályos, nagyon sok idegsejtet egyszerre érintő csendes és aktív periódusok vál-

takozása" - mondta el Acsády László.

A tudósok a lassú hullámú alváshoz képest viszonylag keveset tudnak az álomlátó vagy REM-alvásról. Az álmok intenzív érzelmi tartalma miatt elképzelhető, hogy ebben a stádiumban nem az információk, hanem az érzelmi életünket ért behatások rendeződnek. Ennek a stádiumnak a különlegessége az, hogy ilyenkor az agy EEG-aktivitása megkülönböztethetetlen az ébrenléti aktivitástól, a test mégis alszik, minden izomtónusát elveszítve. Egy másik érdekesség, hogy ilyenkor a hőszabályozás hatékonysága romlik.

Arra a kérdésre tehát, hogy miért alszunk, egyértelmű válasz még nincs, de a jelenleg legelfogadottabb elképzelés szerint az ébrenlét során begyűjtött információk rendezése történik. Fontos megjegyezni, hogy az alvás stádiumait, azok összetett mintázatait semmilyen altató gyógyszer nem képes visszaadni, tehát ezek használata mindenképp csak korlátozott ideig javasolt - hangsúlyozta Acsády.

forrás: <http://www.origo.hu/egeszseg>

Övendeztesse meg gyermekeit, unokáit egy
felejthetetlen élménnyel !!!

Hívásra a Mikulás a krampuszok kíséretében

Tel.: 063/700-76-44

házhoz megy!

NÖVÉNYI SZÍVGYÓGYSZEREK

A szívműködés elégtelenségéből eredő betegséget régen legszembetűnőbb tünetéről vízkórnak hitték. Ennek kezelésére már a legősibb népek is találtak hatékony növényeket. Ezek a digitalis növény leveleiből nyert hatóanyagok.

A középkori német feljegyzések említést tesznek a gyöngyvirágról, mint a vízkór hatékony gyógyszeréről. A tavaszi hérics az orosz szerzők szerint ideges szívbántalmak kezelésére használták. A piros gyűszűvirág / *Digitalis purpurea* / kivonata napjainkban DILACOR néven jön forgalomba a gyógyszertárakban.

Ahhoz, hogy a szívre ható gyógyszerek- elsősorban a digitális- hatásmechanizmusát megismerjük, ismernünk kell a szív, és a vérkeringés anatómiáját.

Szervezetünkben a vér egy zárt csőrendszernek felfogható érrendszeren belül kering. A vér mozgatásának oka az a nyomáskülönbség, amely az érrendszer egyik fele- az artériás vagy ütőérrendszer- és a másik fele- a vénás vagy vivőrendszer-közt fennáll.

A nyomás az ütőérrendszerben lényegesen nagyobb, mint a vivőérrendszerben, ennek következtében a vér fiziológiásan az ütőerek felől a vivőerek felé áramlik. E nyomáskülönbség fenntartásához szükséges mechanikai energiát a rendszerbe iktatott hajtómű – a szív szolgáltatja.

A szívből két vérkör indul. Az egyik a tüdő érrendszerét képező kisvérkör, a másik a test többi részét behálózó nagyvérkör. a szív két, a kis és nagyvérkört külön ellátó szív- nyomó szerkezetnek fogható fel. A szívizomzat négy üreget képez. A bal kamrából a vér az ütőereken, majd a hajszálereken át eljut a sejtekhez, innen a vivőereken át a jobb pitvarba ömlik vissza.

A jobb pitvarból a háromcsúcsú billentyű megnyílásával a jobb kamrába ömlik, amely azt a tüdő ütőerén át a tüdőbe nyomja. Ezzel majdnem egyidejűleg záródik a háromcsúcsú billentyű, hogy megakadályozza a vérnek a jobb pitvarba történő visszaáramlását. A bal kamra végzi a legnagyobb munkát. A vért a kamrák összehúzódásai a vérpályára hajtják. Az izomzat elernyedése pedig szívóhatásával a szívüregek telítődését szolgálja. A szív táplálását a vér a szív saját erei un. koszorúerek, útján végzi. Egy egészséges felnőtt szíve-nyugalomban-percenként kb 72- szer húzódik össze, és minden alkalommal 70-80 ml vért juttat a tüdőbe, illetőleg a nagyvérkörbe. Munka végzésekor a szív gyakrabban húzódik össze.

Az artériás és a vénás vérnyomás között igen jelentős különbség van. Ez a vérnyomáskülönbség, fontos szerepet játszik abban, hogy a vér a vénás rendszerből visszajut a szívbe. Ha valamilyen okból a vénás vérnyomás értéke megemelkedik, ez a keringés elégtelenségét is maga után vonhatja.

Ha a szív megbetegszik, nem tud kellő erővel összehúzódni, és képtelen megfelelően kiürülni. A szívben vér marad vissza az összehúzódás után, emiatt a vénák felől a

vér nem tud akadálytalanul beáramolni. Ez az állapot bekövetkezhet hirtelen is, de többnyire a szív lassú kimerülése az ok. A szervezet oxigén – anyagcseréje megváltozhat, a vénákban pang a vér, felszaporodhat a folyadékmennyiség, amit a csökkent vízelválasztás is okoz. Ezt a jelenséget nevezték őseink vízbetegségnek. A digitális hatását, elsősorban vízelhajtásnak tekintették. Ma tudjuk, hogy a digitális hatására a pangás csökken, a nehézlégzés megszűnik, javul a vesék keringése, megindul a vizelet elválasztása is, eltűnnek az ödémák, a keringő vérmennyiség csökken, és megváltozik a vér eloszlása is. A digitális nem gyógyítja meg a szívet, de a beteg életét hosszú évekkel meghosszabbíthatja. A digitális csak akkor és csak addig fejti ki hatását a szívre, amíg a szervezetben kellő koncentrációban jelen van. Jellegzetes tulajdonsága a gyógyszernek, hogy csak lassan ürül ki a szervezetből- felhalmozódik, így leginkább szünetnapot tartanak a rendszeres gyógyszerfogyasztásban.

Kórizs József

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

OLTASSUNK, VAGY MÉGSE?

Amint belépünk az október hónapba, a hűvös őszi napok magukban hordják az influenza megjelenését. Október közepére rendszerint megkapják a körzeti rendelők a védőoltást, ezúttal is akár tavaly olyan minőségben, amely többszörös védelmet nyújt, a kór nálunk honos vírusai ellen. Ennek a védőoltásnak semmi köze a - H1N1 influenza elleni védekezéshez, hanem a rizikócsoporthoz tartozóknak ajánlott szezonális védőoltásról van szó, amelyet minden év végén meghirdetnek.

A hírek szerint elegendő ampullával rendelkeznek majd a szerb egészségügyi intézmények, tekintettel az ország egészségügyi kultúrájának jelenlegi színvonalára. Habár ez a védőoltás nem tekinthető a két éve megjelenő H1N1 vírus ellenszerének, a mexikói kutatók, akik a legtöbb tapasztalattal rendelkeznek az új influenza elleni küzdelemben, kimutatták, hogy az H1N1 influenzában elhunytak között, nincs egy olyan személy sem, aki a megbetegedés előtt felvette a szezonális védőoltást. Ez a hír egy nagyon tekintélyes orvosi lapban, a British Medical Journalban jelent meg. A szerzők feltételezik, hogy a H1N1 „rokonsága” a szezonális vírussal nyújtotta ezt az eredményt.

Nem szokásom komolyan venni a világhálón keringő levelek, véleményezések, „biztos forrásból érkező hírek” szövegét, kommentározni pedig semmiképpen nem. Ezúttal azonban kivételt teszek, mert egyáltalán a védőoltások, közöttük a minden évben esedékes influenza elleni támadások olyan méretet öltöttek, amelyek már nem csak nyugtalanítók, hanem emberéletekkel játszanak, mondvacsinált „teóriájukkal” nyugtalanságot keltve az olvasóknál. Különösen aggályosak ezek a „teóriák” az idősebb korosztállyal szemben, akiknél egy enyhe betegség is végzetessé válhat, a csökkent értékű immunitásuk miatt. Videó üzenetek, levelek keringenek a virtuális térben: többek között egy bizonyos David Icke hívja fel a figyelmet az influenza elleni védőoltások állítólagos veszélyeire. Az angol férfi szerint a gyógyszerlobby áldozata vagyunk, és ha védekezni akarunk a kór ellen, egy dolgot tehetünk: nem oltatjuk be magunkat.

Ennek a bizonyos úrnak érvelése akár tetszetős is lehet a laikusok számára, mindaddig, amíg utána nem járunk Icke személyének és korábbi ténykedésének. Icke eredetileg futballista, majd tévériporter volt, később a brit zöld párt politikusaként tűnt fel. Röpké 4-5 éven belül 20 könyvet dobott a piacra. 1999-ben adja ki fő művét „Egy könyv, amely meg fogja változtatni a világot” című művében kifejti, hogy az összeesküvők, akiket illuminátusoknak nevez, egy - Babiloni Testvériség elnevezésű - ember-szabású hullófajban öltöttek testet; közéjük tartozik a világ számos vezetője, például George W. Bush, Hillary Clinton, II. Erzsébet királynő és Tony Blair. „A Rotschildok, a Rockefellerek, a brit királyi család, az Egyesült Államok és a világ vezető politikai és gazdasági családjai ugyanebből a vérvonalból származnak” - írja. Mindez persze inkább mosolygásra, mint gondolkodásra késztet. Összeesküvés -elmélete összecseng a Cion ből-

cseinek jegyzőkönyvei című 19. század végi irodalmi hamisítvánnyal, vagy fantázia szüleményeként is nagy érdeklődést keltett szent Grál legenda feldolgozásaival. Nem David Icke az egyetlen, aki kételyeket támaszt az influenza elleni védőoltásokkal szemben. Hasonló érvekkel él egy osztrák riporter, de a környező államok házi orvosainak köreiből is jönnek hírek az oltás megtagadásáról. Ez utóbbi álláspont alapja úgy tetszik, a nem tisztázott pénzelés kérdése.

No, de nézzük a vádak: embereket beoltani egy tesztetlen oltóanyaggal annak érdekében, hogy megmentsünk egyetlen életet, miközben ennél jóval több fog belehalni az oltásba magába, elgondolkodtató - nem? Már a megállapítás első fele sem felel meg az igazságnak, a tesztelés, orvosi szempontokból kielégítő, kipróbálják állatokon, felnőtteken és gyermekeken „Veszélyes az oltóanyag, mellékhatások sorozata várható”. Tévedés, az oltóanyag ugyanúgy elölt, tehát szaporodásra képtelen vírusokat tartalmaz, mint minden más szezonális oltás. Komolyabb mellékhatás egy millió oltásra, egy várható, ami orvosi szempontból elfogadható és rendszerint allergikus reakcióról van szó, ami kivédhető. Mindent összevetve, legjobban tesszük, ha továbbra is ragaszkodunk az Egészségügyi Világszervezet ajánlásaihoz, felvesszük az influenza elleni védőoltást és mellőzzük a téveszméket hirdető kontárok irományait. Különösen fontos ez a rizikós csoport számára, ahová tartoznak a 65 éven felüliek, a 6 hónapon felüli gyermekek, a krónikus betegségben szenvedők, a bölcsődékben, iskolákban, és az egészségügyben dolgozók.

Dr. Kerekes József, az intenzív terápia ny. főorvosa

****MIT, MIVEL?****

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

A KELTKALÁCSOK

Egy bizonyos nosztalgia fog el így ősziidőben, főleg, amikor már a fűtés mindennapos, mivel a régi időben, a kemencében nemcsak tüzeltek, de főztek és sütöttek is. Valahogy abban az időben nem volt ennyi cicomás kalács, torták és társaik, de majdnem minden háznál sütöttek valamilyen keltkalácsot, amivel a vasárnapi ebéd után, vagy névestéken kínálták meg a vendégeket.

Az első és legfontosabb volt a pék kifli, ami lehetett csak úgy simán, vagy darabos sóval, esetleg a sós variációhoz még köménymag is volt rászórva. Ilyen egyszerű még a

kalács, amihez csak azt akarom hozzáfűzni, hogy a recept nem kötelező, mivel le merném fogadni, hogy mindenki aki ilyent csinál az övét tartja legjobbnak, de tessék, azért itt van egy ajánlat.

Hozzávalók:

1 kg liszt, 5 dkg cukor, 1 csapott kávéskanál só, 3 tojás sárgája, 10 dkg margarin, 8 dl tej, 30 dkg mák, 25 dkg porcukor, 1 vaníliás cukor

Elkészítés:

Langyos tejben felfuttatjuk az élesztőt, majd beletesszük a lisztet, tojássárgáját, sót, cukrot, margarint (régebben

lakodalmos, vagy, ahogy még mondják ablakos kalács, de emlékszem, hogy kisiskoláskorunkban fonott kalácsot, vagyis buktát kaptunk a kakaó mellé. Sok helyen nem a klasszikus nyújtott, olyan papírszerűen vékony tésztájú rétest csinált a háziasszony, hanem valamilyen „kótt” tésztát csinált és azt töltötte mindenféle jóval, és ezt is rétesnek nevezték. Ez mellett még van a Kossuth kifli, kakaós

kalács, és a keltkalácsok királya a bejgli. Igaz vannak olyan titkok is a háziasszonyok tar-solyában, hogy van olyan keltkalács, amit nem kell készíteni, de ez már maradjon az Ő fur-fangjuk.

A legismertebb a mákos

zsírt, hájat) és ezt jól kidagasztjuk. Letakarva másfél órát kelesztjük. A darált mákhoz és a cukorhoz citromhéjat reszelünk, majd másfél dl tejjel leforrázzuk. A megkelt tésztát kinyújtjuk, rákenjük a mákot (mazsolát is szórhatunk bele) feltekerjük és megkenjük 1 tojássárgájával (amihez egy kanál vizet és porcukrot keverünk) betesszük az előmelegített sütőbe, és szép pirosra sütjük. Sütési idő 45 perc vagy 1 óra.

Meg kell jegyezni, hogy azért a keltkalácsot sütő háziasszonyok a legtöbb esetben már nagyikák, tehát ez azt jelenti, hogy igazi jó keltkalácsot, csak bizonyos tapasztalt után lehet sütni úgy, hogy utána mind a tíz ujjunkat lenyaljuk

Jó nosztalgiázást kívánok, nem mindig kell valamilyen kimondhatatlan nevű flancos újdonságot fogyasztanunk.

szerk.

FECSKE TOLL

NEM TÖRT LÁBAM

Átugrottam!

Röpké egy idő, a nehéz szűk esztendő.

Űrként tátong,

gondolatkiesés, fejetlen kószalások.

Nem tudom mit kerestem egy évig a világban,

talán magát a világot.

Átugrottam!

Bomba vájt fájdalom volt,

mély egy árok.

Nem estem bele, de megszűnt számomra egy érzés,

elvitt valamit, vagy engem hagytak el

valakik.

Átugrottam!

Kómás, semmit nem regisztrált,

zord időszak.

Görcsösen a nyílás szélét markoltam.

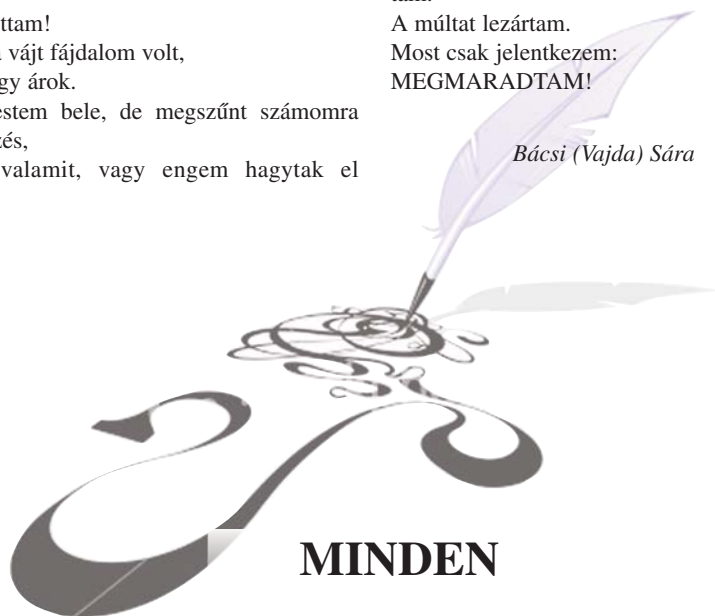
Erőm összeszedve a fájdalom árkát átugrottam.

A múltat lezártam.

Most csak jelentkezem:

MEGMARADTAM!

Bácsi (Vajda) Sára

MINDEN

Minden érző sejtem beleborzong,
mikor kedves kezed megérint.
Minden feszült izmom ellazul,
mikor puha ajkad hozzám ér.

Minden bántó gondolat elillan,
mikor értő türelemmel meghallgatsz.
Minden kínzó fájdalom távoli emlék
csupán,
mikor két karod szorosan átölel.

Minden nehéz teher felére csökken,
mikor megosztod velem erődet.
Minden hosszú óra percnek tűnik

csupán,
mikor veled osztom meg azokat.

Minden szomorú pillanat kevésbé fáj,
mikor kék szemedbe nézhetek.
Minden bántó mondat értelmét veszti,
mikor simogató hangod vigaszt nyújt.

Minden rossz a múltba veszett,
mikor először megláttam mindent
átható mosolyod.

Minden, csak ennyi mi vagy nekem.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Dobai Sándor és Enikő kisfiuk

Edvárd

Kórizs József és Zsuzsanna kisfiuk

József

Faragó Péter és Faragó Papp Boglárka

kislányuk **Faragó Petra**

Đorđević Dušan és Gordana kislányuk

Dunja

Stanišić Niko és Branka kisfiuk

Vukašin

Elhunytak

Andelković Lídia szül. Ládi
október 27, 76 évében

Zabos Rózsa szül. Major Rózsa
november 1, 52 évében

Id. Molnár Sándor
(villanyszerelő) november 4, 63
évében

Matijašević V. Rake szül.
Ivanović november 4, 95 évében

Id. Dudás Lajosné szül. Petrik
Julianna november 5, 94 évében

Bencsik Gizella szül. Hubai
Gizella november 12, 86 évében

Bertók Lajos november 12, 66
évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Béla, Bertók Z. Tatjana, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2012. november.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матине српске. Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi hírlap / szerkesztő Bácsi Róbert
- 1. évf., sz. (2004) - Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Meseno.
ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

